

OBSAH

- Předmluva** — V. Kordač [5]
Historický úvod — V. Jirásek [7]
České vnitřní lékařství — V. Jirásek [11]
Lékař a pacient — J. Svoboda [19]
Medicína a právo v klinické praxi — J. Svoboda [23]
(Pohled lékaře na právní aspekty medicíny)
Základní zdravotnická dokumentace — M. Středa [29]
Základní pojmy — A. Štork [32]
Anamnéza — Z. Mareček [35]
 Základní zásady správné anamnézy [35]
 Plán a chronologie anamnézy [39]
Fyzikální vyšetřovací metody — A. Štork [45]
Celkové vyšetření — P. Cieslar [50]
 Vědomí a psychický stav [50]
 Růst, vývoj, výživa [51]
 Poloha nemocného, stoj, chůze [54]
 Kůže [56]
 Otoky [60]
 Kožní adnexa [61]
 Tělesná teplota [62]
Vyšetření hlavy a krku — M. Středa [66]
 Vyšetření hlavy [66]
 Vyšetření krku [71]
Vyšetření hrudníku a dýchacího ústrojí — Z. Voslářová [74]
 Anamnéza ve vztahu k onemocnění dýchacího systému [74]
 Nejdůležitější příznaky onemocnění dýchacího ústrojí [76]
 Znaky onemocnění dýchacího systému [81]
 Fyzikální vyšetření [82]
 Pohled (inspekce) [85]
 Pohmat hrudníku (palpace) [85]
 Poklep hrudníku (perkuse) [86]
 Poslech plic (auskultace) [88]
 Plicní syndromy [91]
 Syndrom bronchiální obstrukce [91]
 Bronchiektatický syndrom [91]
 Syndrom zahuštění (kondenzace) plicní tkáně [92]
 Syndrom dutinový [93]
 Syndrom zmenšeného objemu plic [93]
 Syndrom zvětšeného objemu plic [93]

- Fluidotorax (syndrom pleuritický) [94]
- Pneumotorax [94]
- Fluidopneumotorax [95]
- Syndrom mediastinální [95]
- Vyšetřovací metody v pneumologii [95]
 - Rentgenové vyšetření plic — J. Chmel [95]
 - Vyšetřovací metody [95]
 - Rentgenová anatomie a normální obraz plic [97]
 - Obecná rentgenová symptomatologie [99]
 - Speciální rtg symptomatologie některých vybraných onemocnění [102]
 - Laboratorní diagnostika — Z. Voslářová [105]
 - Bakteriologické vyšetření sputa a dalších materiálů [105]
 - Kožní diagnostické testy [108]
 - Sérologické vyšetřovací metody [109]
 - Radioizotopová (radionuklidová) vyšetření [109]
 - Endoskopické vyšetřovací metody [110]
 - Torakoskopie [110]
 - Mediastinoskopie [110]
 - Bronchoskopie a bronchofibroskopie [110]
 - Bioptické vyšetřovací metody [112]
 - Cytologické vyšetření [113]
 - Vyšetřování funkce plic [114]
 - Vyšetřování ventilace [115]
 - Difúze [119]
 - Perfúze [120]
 - Respirační insuficience [122]
 - Terapeutické výkony [122]
 - Odsávání bronchiálního sekretu [122]
 - Hrudní punkce [122]
 - Technika hrudní punkce [123]
- Vyšetření srdce — M. Kozáková, V. Kordač [125]
 - Anamnéza [125]
 - Bolesti na hrudi [126]
 - Dušnost [128]
 - Palpitace [130]
 - Otoky [130]
 - Nykturie [131]
 - Cyanóza [131]
 - Ostatní příznaky [132]
 - Synkopy [132]
 - Fyzikální vyšetření [134]
 - Pohled [134]
 - Palpace [136]
 - Poklep [138]
 - Poslech [139]
 - Srdeční ozvy [139]

- Srdeční šelesty [143]
- Typické auskulatační nálezy u nejčastějších chlopenních vad [147]
- Vyšetřovací metody v kardiologii [148]
- Neinvazivní vyšetřovací metody [148]
- Měření krevního tlaku [148]
- Elektrokardiografie [149]
- Elektrokardiografický přístroj [149]
- Elektrofyzilogie srdeční činnosti a konfigurace ekg [151]
- Základní patologické nálezy [156]
- Betablokátorový test [167]
- Dipyridamolový test [167]
- Monitorování ekg [168]
- Zátěžová elektrokardiografie (ergometrie) [168]
- Ambulantní elektrokardiografie [170]
- Rentgenové vyšetření srdce a cév – J. Chmel [171]
- Rentgenové vyšetřovací metody [171]
- Rentgenová anatomie a normální obraz srdce, velkých cév a malého oběhu [173]
- Obecná rtg symptomatologie onemocnění srdce a velkých cév [175]
- Speciální rtg symptomatologie některých vybraných onemocnění [179]
- Echokardiografie – M. Kozáková, V. Kordač [182]
- Použití jednorozměrné a dvojrozměrné echokardiografie [183]
- Dopplerovská echokardiografie [186]
- Fonokardiografie [188]
- Pulsová křivka karotické tepny [189]
- Křivka žilního pulsu [190]
- Scintigrafie srdce [191]
- Určování srdečních enzymů [192]
- Invazivní vyšetřovací metody [193]
- Měření žilního tlaku [193]
- Katetrizace [194]
- Elektrokardiografie Hisova svazku (Hisogram) [195]
- Měření minutového objemu [196]
- Speciální terapeutické postupy [197]
- Nekrvavá venepunkce [197]
- Kyslíková terapie [197]
- Defibrilace a kardioverze [198]
- Stimulace srdce [199]
- Punkce perikardu [200]
- Intrakardiální balónková kontrapulsace [201]
- Přehled indikací vyšetřovacích metod u jednotlivých chorobných jednotek [201]
- Vyšetření cévního systému – J. Svoboda [203]
- Vyšetření tepen [203]
- Anamnéza [203]
- Objektivní nález [205]

- Pomocné a laboratorní vyšetřovací metody [207]
- Rtg vyšetření periferních tepen — J. Chmel [208]
- Vyšetření žil — J. Svoboda [210]
 - Anamnéza [210]
 - Objektivní nález [211]
 - Pomocná a laboratorní vyšetření [213]
 - Rtg vyšetření periferních žil — J. Chmel [213]
- Vyšetření lamfatických cév — J. Svoboda [214]
- Vyšetření mikrocirkulace [215]
- Vyšetření břicha a trávicího ústrojí — V. Jirásek [218]**
 - Anamnéza u chorob trávicí trubice [218]
 - Bolest v břiše [220]
 - Dyspepsie [224]
 - Výrazné poruchy motility (zvracení, průjem) [226]
 - Celkové příznaky [229]
 - Fyzikální vyšetření břicha [230]
 - Celkový pohled na nemocného [230]
 - Základní poznámky k vyšetření břicha [231]
 - Pohled [232]
 - Perkuse břicha [233]
 - Vyšetření ascitu [235]
 - Palpace břicha [236]
 - Technika palpace [237]
 - Co hodnotíme při palpaci [238]
 - Poslech břicha [239]
 - Vyšetření per rectum [240]
 - Speciální vyšetřovací metody v gastroenterologii [241]
 - Endoskopie trávicí trubice [241]
 - Princip fibroskopie [241]
 - Druhy přístrojů [242]
 - Orální endoskopie [243]
 - Endoskopická chromodiagnostika [244]
 - Enteroskopie [244]
 - Koloskopie [244]
 - Rektoskopie [245]
 - Endoskopická biopsie [246]
 - Operativní endoskopie [247]
 - Odstraňování cizích těles [247]
 - Endoskopická polypektomie [248]
 - Endoskopické stavění krvácení [248]
 - injekční terapie [249]
 - termální hemostatická terapie [249]
 - laser [250]
 - Fotodynamická terapie a diagnostika maligních tumorů [250]
 - Endoskopická ultrasonografie [251]
 - Rentgenologie trávicí trubice — J. Chmel [252]

- Vyšetřovací metody [252]
- Vyšetření jednotlivých oddílů trávicí trubice a jejich normální obraz [254]
- Základy rentgenologické symptomatologie patol. procesů [257]
- Rentgenový obraz nejdůležitějších onemocnění trávicí trubice [260]
- Ostatní vyšetřovací metody — V. Jirásek [263]
 - Vyšetření jícnu [263]
 - Manometrie jícnu [263]
 - pH metrie jícnu [263]
 - Scintigrafie jícnu [263]
 - Bernsteinův test, perfúzní jícnový test [264]
 - Vyšetření žaludku [264]
 - Vyšetření žaludeční sekrece cévkou [264]
 - Vyšetření žaludeční sekrece bez sondy (Gastrotest) [265]
 - Vyšetření tenkého střeva [265]
 - Duodenální sonda [265]
 - Enterobiopsie [265]
 - Funkční testy tenkého střeva [266]
 - test s vitamínem A [266]
 - xylózový toleranční test [266]
 - orální glukózový toleranční test [267]
 - laktózový toleranční test [267]
 - vodíkový dechový test [267]
 - ¹⁴C laktózový test [267]
 - ¹⁴Cholylglycinový test [267]
 - SeHCAT [267]
 - Test s vitamínem B₁₂ (Schillingův test) [267]
 - Bilanční metody [268]
 - Vyšetření sekreční činnosti tenkého střeva [268]
 - Vyšetření motility tenkého střeva [268]
 - Vyšetření tlustého střeva [268]
 - Vyšetření stolice mikroskopické [269]
 - Vyšetření stolice na okultní krvácení [269]
 - Vyšetření stolice mikrobiologické a parazitologické [270]
- Vyšetření jater — V. Kordač [272]**
 - Základní anatomické a fyziologické poznámky [272]
 - Speciální anamnéza [274]
 - Fyzikální vyšetření [275]
 - Pohled [275]
 - Poklep [276]
 - Pohmat [277]
 - Poslech [279]
 - Speciální vyšetřovací metody v hepatologii [279]
 - Laboratorní (biochemické) vyšetření [279]
 - Vyšetření jater rentgenem a ultrazvukem — J. Chmel [282]
 - Vyšetřovací metody a rentgenová symptomatologie [282]

- Výpočetní tomografie [284]
- Tomografie magnetickou rezonancí [285]
- Vyšetření jater pomocí radionuklidů — **V. Kordač** [286]
- Morfologické vyšetření (endoskopie) [287]
- Laparoskopie [287]
- Punkční biopsie jater [288]
- Základní syndromy při onemocnění jater [288]
- Dyspepsie [289]
- Ikterus (žloutenka) [289]
 - Ikterus prehepatálního typu [291]
 - Ikterus hepatocelulárního typu [291]
 - Ikterus cholestatického typu [291]
- Portální hypertenze [292]
 - Akutní krvácení z jícnových a žaludečních varixů [293]
- Ascites [294]
 - Punkce ascitu [295]
- Portosystémová encefalopatie [295]
- Vyšetření žlučníku a žlučových cest — V. Kordač** [297]
 - Základní anatomické a fyziologické poznámky [297]
 - Speciální anamnéza [298]
 - Fyzikální vyšetření [298]
 - Laboratorní vyšetření [300]
 - Vyšetření rentgenem a ultrazvukem — **J. Chmel** [301]
 - Rentgenové vyšetřovací metody a symptomatologie [301]
 - Ultrazvukové vyšetření žlučníku a žlučových cest [303]
 - Endoskopické vyšetření — **V. Kordač** [304]
 - Endoskopická retrográdní cholangio-pankreatikografie [305]
 - Léčebné endoskopické metody [305]
 - Endoskopické protěti Vaterské papily (endoskopická papilotomie) [305]
 - Mechanická extrakce choledocholitiázy [306]
 - Endoskopická litotripse [306]
 - Balónová dilatace stenóz choledochu [307]
 - Duodenobiliární (vnitřní) drenáže [308]
 - Nasobiliární drenáže (zevní) [308]
 - Litotripsie [309]
- Vyšetření pankreatu — V. Kordač** [311]
 - Základní anatomické a fyziologické poznámky [311]
 - Speciální anamnéza [311]
 - Fyzikální vyšetření [312]
 - Laboratorní a další pomocná vyšetření [312]
 - Biochemická vyšetření [312]
 - Cholecystokininový-sekretinový test [313]
 - Bilanční testy [313]
 - Spofagnost-Pankenzan test (ALTAB) [313]
 - Rtg vyšetřovací metody [313]

- Vyšetření ledvin a močových cest — J. Žabka [315]**
 Základní anatomické a fyziologické poznámky [315]
 Speciální anamnéza a vysvětlení základních pojmů [316]
 Fyzikální vyšetření [319]
 Palpace ledvin [319]
 Vyšetření genitálu [320]
Vyšetřovací metody v nefrologii [321]
 Vyšetření moči [321]
 Smyslové posouzení moči [321]
 Chemické vyšetření moči [322]
 Vyšetření močového sedimentu [323]
 Mikrobiologické vyšetření moči [324]
 Vyšetření renálních funkcí [325]
 Vyšetření glomerulární filtrace a resorpce [325]
 Koncentrační schopnost ledvin [326]
 Spontánní variace měrné hmotnosti moči [327]
 Acidifikační schopnost ledvin [327]
 Kvantitativní vylučování iontů [327]
 Izotopové metody [327]
 Biopsie ledviny [327]
Rentgenové a ultrasonografické vyšetření ledvin a močových cest — J. Chmel [328]
 Rentgenové vyšetřovací metody [328]
 Patologická symptomatologie [330]
 Ultrazvukové vyšetření ledvin a močových cest [333]
Léčebné metody v nefrologii — J. Žabka [334]
 Dialyzační léčení [334]
 Hemodialýza [334]
 Peritoneální dialýza [335]
 Hemofiltrace [335]
 Transplantace ledviny [335]
 Plazmaferéza [336]
 Hemoperfúze [336]
 Litotripsie [336]
Vyšetření pohybového aparátu — V. Rejholec [337]
 Anamnéza [337]
 Objektivní vyšetření [341]
 Obecné revmatologické vyšetření [341]
 Vyšetření kloubů [342]
 Vyšetření páteře [346]
 Vyšetření svalů, úponů a šlach [348]
 Vyšetření lokomočních struktur rentgenem [349]
 Laboratorní vyšetření [354]
 Zkoušky přispívající ku stanovení diagnózy [354]
 Stanovení přítomnosti revmatoidních faktorů [354]
 Titr ASLO [355]

- LE buňky, antinukleární faktor [355]
- Vyšetření synoviálního výpotku [355]
- Kyselina močová [356]
- Typizace HLA [356]
- Artroskopie [356]
- Zkoušky přispívající ku stanovení zánětlivé aktivity [356]
- Terapeutické výkony v revmatologii [358]
- Punkce kloubu (artrocentéza) [358]
- Radiační synovektomie [359]
- Vyšetření nemocných s chorobou krvetvorné tkáně, periferní krve, lymfatického systému a sleziny – B. Friedmann [360]**
 - Anamnéza [360]
 - Somatické vyšetření [362]
 - Laboratorní vyšetření v hematologii [364]
 - Odběr krve nemocného [364]
 - Účinky antikoagulancií [365]
 - Technika získání materiálu kostní dřeně a lymfatických uzlin [365]
 - Punkce kostní dřeně aspirací [365]
 - Perkutánní trepanobiopsie kostní dřeně [366]
 - Extirpace lymfatických uzlin [366]
 - Základní laboratorní vyšetřovací metody [367]
 - Sedimentace erytrocytů [367]
 - Metody morfologického vyšetřování krve – krevní obraz [367]
 - Metody cytochemické – základní [370]
 - Metody koagulační – základní [371]
 - Metody biochemické – základní [371]
 - Metody imunologické – základní [371]
 - Určování krevních skupin ABO a Rh systému [371]
 - Zkoušky kompatibility – slučitelnosti krví (křížové zkoušky) [373]
 - Přímý antiglobulinový (Coombsův) test [374]
 - Nepřímý antiglobulinový test [375]
 - Princip transfúze krve a krevních složek [375]
 - RTG vyšetření v hematologii – J. Chmel [377]
- Některé speciální laboratorní vyšetřovací metody v hematologii – **B. Fiedmann [377]**
 - Metody morfologické [377]
 - Metody cytochemické [378]
 - Metody koagulační [378]
 - Metody biochemické [379]
 - Metody imunologické [379]
 - Jiné vyšetřovací metody [380]
- Vyšetření žláz s vnitřní sekrecí – M. Brodanová [381]**
 - Základní fyziologické poznámky [381]
 - Anamnéza u chorob žláz s vnitřní sekrecí [383]
 - Objektivní vyšetření [385]
 - Vyšetřovací metody v endokrinologii [387]

- Laboratorní vyšetření [387]
 - Nepřímé metody [387]
 - Přímé metody — stanovení hladin hormonů v séru [387]
 - Přímé metody — vylučování hormonů močí [388]
 - Přímé metody — stimulační testy [388]
 - Vyšetření hodnotící velikost, tvar a morfologii [390]
 - Rentgenové vyšetření v endokrinologii — J. Chmel [391]
- Diabetes mellitus (cukrovka, úplavice cukrová) — M. Brodanová [393]**
 - Anamnéza [393]
 - Objektivní vyšetření [394]
 - Laboratorní vyšetření [395]
 - Stanovení diagnózy [395]
 - Kontrolní vyšetřování diabetiků [395]
- Poruchy vodního, elektrolytového a acidobázického stavu — M. Brodanová [398]**
 - Rozdělení tekutin v organismu [398]
 - Složení tělesných tekutin [399]
 - Acidobázická rovnováha [401]
 - Anamnéza u poruch vodní, elektrolytové a acidobázické rovnováhy [403]
 - Objektivní vyšetření [405]
 - Pomocná vyšetření [406]
 - Bilance vody a elektrolytů [406]
 - Laboratorní charakteristika stavu ABR [407]
 - Metoda Astrupova [408]
- Imunologie — T. Fučíková [409]**
 - Anamnéza [409]
 - Imunologické vyšetření [410]
 - Vyšetření koncentrace imunoglobulinů [410]
 - Vyšetření antinukleárních autoprotilátek [410]
 - Vyšetření revmatoidního faktoru [411]
 - Vyšetření protilátek proti hladkým svalům a mitochondriím [411]
 - Orgánově specifické autoprotilátky [411]
 - Vyšetření T a B lymfocytů [411]
 - Vyšetření komplementového systému [411]
 - Vyšetření cirkulujících imunitních komplexů [412]
 - Vyšetření monoklonální gamapatie (paraproteinémie) [412]
 - Vyšetření kryoglobulinémie [412]
 - Další imunologická vyšetření [412]
 - Kritická období pro klinickou manifestaci imunodeficiency [413]
- Základy vyšetřování akutních stavů — Z. Mareček [414]**
 - Základní pojmy [414]
 - Anamnéza u kritických stavů [415]
 - Je nemocný při vědomí? [416]
 - Poruchy vědomí [417]
 - Dýchá? [420]
 - Je zachován oběh? [421]

- Pomocná a laboratorní vyšetření u akutních stavů [422]
- Základní biochemická vyšetření u akutních stavů [422]
- Doplňující vyšetření u akutních stavů [423]
- Nejčastější příčiny náhlé smrti [423]
- Nejčastější akutní příhody ve vnitřním lékařství [424]
- Základy vyšetření u akutních intoxikací [425]
- Poškození z fyzikálních příčin [426]
- Některé diagnostické výkony u akutních stavů [426]
- Punkce a kanylace periferního žilního systému [427]
- Punkce centrálního žilního systému [427]
- Měření centrálního žilního tlaku [428]
- Punkce a kanylace arteriálního systému [429]
- Tracheální intubace [429]
- Diagnóza a prognóza – V. Jirásek [430]**
- Diagnóza [430]
- Prognóza [435]
- Provoz interního oddělení – M. Brodanová [437]**
- (příjem nemocných, vizita, stravování, informace o stavu nemocných, poučení nemocného, hospodaření s léky, omamné látky, péče o umírající a mrtvé, odběr a zaslání infekčního materiálu, lékařská vysvědčení)
- Základy využití výpočetní techniky – F. Perlík, E. Maříková [444]**
- Technické vybavení počítače (Hardware) [444]
- Programové vybavení počítače (Software) [445]
- Příklady využití počítačů [447]
- Vědeckotechnické výpočty, expertní systémy [447]
- Hromadné zpracování dat [447]
- Řízení v reálném čase [448]
- Status praesens (přítomný stav) – M. Středa [450]**
- (příklad vyšetření)
- Laboratorní fyziologické hodnoty v klinické biochemii – M. Jirsa [452]**
- Normální hematologické hodnoty – B. Friedmann [457]**
- Rejstřík [461]**